

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Факультет інформатики, математики та економіки
Кафедра управління та адміністрування

ЗАТВЕРДЖЕНО НА ЗАСІДАННІ КАФЕДРИ
Завідувач кафедри управління та адміністрування
_____ / Наталя ЗАХАРОВА
(протокол № _____ від _____ 20__ р.)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інноваційний менеджмент

(повна назва навчальної дисципліни)
для здобувачів вищої освіти

Рівень вищої освіти перший бакалаврський

Галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва галузі)

Спеціальність 073 Менеджмент
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма Менеджмент підприємств та організацій

Мелітополь, 2023

Робоча програма Інноваційний менеджмент
(назва дисципліни)

з циклу загальної підготовки (або професійної підготовки, або вільного вибору)

для здобувачів *галузі знань* 07 Управління та адміністрування,
спеціальності 073 Менеджмент
« » 20 року - с.

Розробники: д.е.н., професор кафедри управління та адміністрування Валентина ЧИЖОВА, к.е.н., доцент кафедри управління та адміністрування Наталя ЗАХАРОВА

Робоча програма дисципліни «Інноваційний менеджмент» затверджена на засіданні кафедри управління та адміністрування

Протокол №від «...» 20__ року

Завідувач кафедри управління та адміністрування

(підпис)

(Наталя ЗАХАРОВА)
(прізвище та ініціали)

« » 20 року

Схвалено навчально - методичною комісією факультету інформатики, математики та економіки

Протокол від « » 20 року №

Голова навчально-методичної комісії _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

« » 20 року

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми _____ Наталя ЗАХАРОВА

1. Опис навчальної дисципліни

Опис навчальної дисципліни наведено у таблиці 1.

Таблиця 1.

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань, спеціальність, спеціалізація	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Галузь знань 07 Управління та адміністрування Спеціальність 073 Менеджмент Освітня програма Менеджмент підприємств та організацій	Обов'язкова	
Блоків* – 2 у тому числі: курслова робота - навчальна практика –		Рік підготовки:	
		3-й	
		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		6-й	
		Лекції	
		40 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Навчальна практика**	
		год.	год.
	Самостійна робота		
	60 год.	год.	
	Вид контролю екзамен		
Тижневих годин** аудиторних – 2 год. л., 1 год. пр., самостійної роботи студента – 3 год. навчальна практика -			

2. Мета навчальної дисципліни

Метою дисципліни є оволодіння сучасними теоретичними основами та практичними навичками управління інноваційною діяльністю організації.

3. Перелік компетентностей, які набуваються під час опанування дисципліною

Перелік компетентностей, які набуваються під час опанування дисципліною:

ЗК15	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)
ФК1	Здатність визначати та описувати характеристики організації.
ФК2	Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.
ФК3	Здатність визначати перспективи розвитку організації
ФК4	Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними
ФК6	Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
ФК7	Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту
ФК11	Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління
ФК14	Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності
ФК15	Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички

Результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти (Закон України «Про вищу освіту»).

P5	Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
P7	Виявляти навички організаційного проектування
P12	Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації

3. Програма навчальної дисципліни

БЛОК 1. СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІННОВАЦІЙ ТА ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Тема 1. Сутність, розвиток та основні поняття інноваційного менеджменту

Сутність, об'єкти і суб'єкти інноваційної діяльності. Етапи, стадії і моделі інноваційного процесу. Класифікація інновацій. Життєвий цикл інновацій.

Сучасні концепції інноваційного розвитку.

Тема 2. Інноваційна діяльність як об'єкт інноваційного менеджменту. Інноваційні підприємства та інфраструктура інноваційної діяльності. Учасники, етапи і завдання управління інноваційною діяльністю.

Тема 3. Державна підтримка інноваційної діяльності.

Сутність і завдання державної інноваційної політики. Методи й інструменти державного регулювання інноваційної діяльності. Вітчизняний досвід підтримки інноваційної діяльності. Правові аспекти охорони інтелектуальної власності. Передавання права на об'єкти промислової власності.

БЛОК 2. ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ

Тема 4. Організаційні форми інноваційної діяльності.

Ринкові суб'єкти інноваційної діяльності. Організаційні структури підтримки інноваційного підприємства. Організаційні форми інтеграції науки і виробництва.

Тема 5. Управління інноваційним розвитком організації.

Стратегічний аспект управління інноваційним розвитком. Розроблення інноваційної стратегії. Вибір організаційних форм управління інноваційною діяльністю. Вплив структури організації на її інноваційні можливості.

Тема 6. Управління інноваційним проектом.

Сутність, основні види інноваційних проектів і особливості управління ними.

Тема 7. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності організації.

Принципи вимірювання і показники ефективності інноваційної діяльності. Основні показники економічної ефективності інноваційних проектів. Оцінювання ефективності створення і комерціалізації нового товару. Вихід на ринок технологій. Соціальна ефективність інноваційної діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма		Заочна форма	
	усього	у тому числі	усього	у тому числі

		л	п	ла б	ін д	с.р .		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів												
Тема 1. Сутність, розвиток та основні поняття інноваційного менеджменту	16	6	2	-	-	8						
Тема 2. Інноваційна діяльність як об'єкт інноваційного менеджменту	18	6	4	-	-	8						
Тема 3. Державна підтримка інноваційних процесів	16	6	2	-	-	8						
Разом за змістовим модулем 1	50	18	8	-	-	24						
Змістовий модуль 2. Інноваційний менеджмент у системі управління організацією												
Тема 4. Організаційні форми інноваційної діяльності.	16	4	4			8						
Тема 5. Управління інноваційним розвитком організації	16	6	2	-	-	8						
Тема 6. Управління інноваційним проектом	20	6	4	-	-	10						
Тема 7. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності організації	18	6	2	-	-	10						
Разом за змістовим модулем 2	70	22	12	-	-	36						
<i>Усього годин</i>	120	40	20	-	-	60						

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми лекції та питання, що вивчаються	Кількість годин
1	Сутність, розвиток та основні поняття інноваційного менеджменту 1. Визначення інноватики як науки 2. Сутність понять «інновація», «нововведення», «новація» 3. Класифікація інновацій та їх особливість	6
2	Інноваційна діяльність як об'єкт інноваційного менеджменту 1. Загальна характеристика інноваційного процесу 2. Структура інноваційного процесу 3. Моделі поширення інновацій	6
3	Державна підтримка інноваційних процесів 1. Роль держави у створенні механізму регулювання інноваційного процесу та інноваційної діяльності 2. Державна інноваційна політика 3. Методи реалізації інноваційної політики	6
4	Організаційні форми інноваційної діяльності 1. Класифікація організацій за типом взаємозв'язків з нововведенням 2. Виникнення нових організаційних форм управління інноваційним процесом 3. Технопарки, технополіси, регіональні науково – промислові комплекси, інноваційні центри інкубатори	4
5	Управління інноваційним розвитком організації 1. Поняття та особливість інноваційної стратегії 2. Типи інноваційних стратегій 3. Розроблення та обґрунтування інноваційної стратегії	6
6	Управління інноваційним проектом 1. Класифікація базових понять управління проектами 2. Класифікація типів проектів 3. Мета та стратегія проекту	6
7	Оцінювання ефективності інноваційної діяльності організації 1. Тенденції розвитку НТП і його взаємодія з природним і соціальним середовищем 2. Сутність проблеми оцінки ефективності інновацій 3. Види ефективності	6
	Разом	40

6. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№	Назва теми та питання, що вивчаються	Форми контролю	Кількість
---	--------------------------------------	----------------	-----------

з/п		лю	годин
1	Практична робота 1. Сутність, розвиток та основні поняття інноваційного менеджменту	комбінована (фронтальна, групова, інд.)	2
2	Практичне заняття 2. Інноваційна діяльність як об'єкт інноваційного менеджменту	комбінована	4
3	Практичне заняття 3. Державна підтримка інноваційних процесів	комбінована	2
4	Практичне заняття 4. Організаційні форми інноваційної діяльності	комбінована	4
5	Практичне заняття 5. Управління інноваційним розвитком організації	комбінована	2
6	Практичні заняття 6. Управління інноваційним проектом	комбінована	4
7	Практичні заняття 7. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності організації	комбінована	2
Разом			20

7. Самостійна робота

Питання для самостійного опрацювання

№ з/п	Теми і перелік питань, що винесені на самостійне вивчення
1	Сутність, розвиток та основні поняття інноваційного менеджменту 1. Сучасні аспекти нововведень та розвиток конкуренції. 2. Чинники успішності та невдач нововведень
2	Інноваційна діяльність як об'єкт інноваційного менеджменту 1. Особливості прийняття рішень в управлінні інноваціями. 2. Витоки та джерела інноваційних ідей 3. Рішення в інноваційному менеджменті та методи їх прийняття 4. Інноваційний менеджмент у зарубіжних фірмах
3	Державна підтримка інноваційних процесів 1. Інновації як фактор економічного зростання. 2. Значення інноваційної діяльності для формування сучасної моделі економічного зростання національної економіки України. 3. Ринкові механізми в галузі наукової і науково-технічної діяльності. 4. Сучасний стан і перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні, особливості інноваційного розвитку в провідних індустріальних країнах.
4	Організаційні форми інноваційної діяльності 1. Організація виконання НДДКР і інформаційне забезпечення інноваційних процесів.

	<p>2. Організація впровадження та трансферту наукових інновацій. 3. Малий інноваційний бізнес, життєвий цикл і тенденції розвитку.</p> <p>4. Особливості менеджменту в наукових організаціях і малих інноваційних підприємствах.</p> <p>5. Принципи організації інноваційних процесів за циклом "дослідження ~ виробництво - дифузія - комерціалізація".</p>
5	<p>Управління інноваційним розвитком організації</p> <p>1. Процес розробки нового продукту</p> <p>2. Стратегічне планування як елемент стратегічного управління та методи реалізації інноваційної стратегії</p> <p>3. Узгодження організаційної структури управління із стратегією нововведень.</p> <p>4. Організаційно-економічні форми стимулювання інноваційної активності працівників.</p>
6	<p>Управління інноваційним проектом</p> <p>1. Результат проекту</p> <p>2. Управління параметрами проекту</p> <p>3. Оточення проекту</p> <p>4. Проектний цикл</p> <p>5. Структуризація проектів</p> <p>6. Функції та підсистеми управління проектами</p> <p>7. Методи управління проектами</p> <p>8. Організаційні структури управління проектами</p> <p>9. Учасники проекту</p>
7	<p>Оцінювання ефективності інноваційної діяльності організації</p> <p>1. Критерії інвестиційної привабливості та оцінки інноваційних проектів.</p> <p>2. Методи оцінки інноваційних проектів.</p> <p>3. Аналіз інноваційних проектів в умовах невизначеності.</p> <p>4. Оцінка впливу невизначеності на ефективність інноваційного проекту.</p> <p>5. Врахування проектних ризиків в оцінці ефективності інноваційних проектів.</p>

8. Критерії оцінювання

Методи контролю результатів навчання	Максимальна кількість балів та вимоги до їх накопичення
Поточний контроль (відповідь на практичному занятті)	<p>5 балів</p> <p>5 балів – Відповідь повна, вичерпана. Вона складається з правильного арифметичного результату; доцільного і логічного теоретичного обґрунтування виконаних розрахунків; вірного посилення (за необхідністю) на відповідні законодавчі та нормативні акти;</p> <p>4 бала – Хід розв'язання вірний, але є арифметична помилка у</p>

	<p>розрахунках, немає теоретичного обґрунтування виконаних розрахунків або посилання (за необхідністю) на відповідні законодавчі та нормативні акти;</p> <p><i>3 бала</i> – Відповідь часткова, наведені лише окремі правильні дії. Є арифметичні помилки у розрахунках, немає теоретичного обґрунтування виконаних розрахунків або посилання (за необхідністю) на відповідні законодавчі та нормативні акти;</p> <p><i>2 бала</i> – Задача розв’язана невірно, проте наводяться теоретичні пояснення необхідних розрахунків або формули, за якими їх потрібно було зробити;</p> <p><i>1 бал</i> – Здобувач самостійно не розв’язує задачі. Розв’язання є повністю ідентичним опису розв’язання подібної задачі іншим здобувачем.</p>
Поточний контроль (реферат, есе, презентація)	<p style="text-align: center;">В сумі 5 балів</p> <p><i>1 бал</i> – Відповідність змісту обраний темі</p> <p><i>1 бал</i> – Логічна структурованість матеріалу, ґрунтовність, повнота і критичність аналізу літератури з теми реферату</p> <p><i>1 бал</i> – Успішність виконання завдання, глибина аналізу зібраного фактичного матеріалу</p> <p><i>1 бал</i> – Літературне, технічне й естетичне оформлення роботи</p> <p><i>1 бал</i> – Публічний захист роботи</p>
Поточний контроль (самостійні контрольні роботи)	<p style="text-align: center;">5 балів</p> <p>Розподіл балів, як за відповідь на практичному занятті</p>
Поточний контроль (підсумкове тестування)	<p style="text-align: center;">5 балів</p> <p>0,5 бала за кожну правильну відповідь на кожне з 10 тестових завдань</p>
Періодичний контроль (ПМК)	<p style="text-align: center;">30 балів</p> <p>10 балів за кожне з 3 завдань (теоретичне питання, ситуативне завдання, тести)</p>
Підсумковий контроль (залік)	<p>100 балів.</p> <p>Підсумковим контролем є екзамен за складання якого надається 100 балів за виконання теоретичної та практичної частин. Загальний рейтинг з навчальної дисципліни складається з суми балів, отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки та ділиться навпіл.</p>

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	
82-89	B	добре	

74-81	C		зараховано
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Засоби оцінювання

- екзамени;
- стандартизовані тести;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- завдання на реальних об'єктах тощо;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

10. Рекомендована література

Основна

1. Витвицька О.Д., Кулаєць М.М. Державне управління інноваційною діяльністю. Київ: Видавничий центр «Агрармедіагруп» 2019. 250 с.
2. Дудар Т. Г., Мельниченко В.В. Інноваційний менеджмент. К. : Центр учбової літератури, 2009. 256 с.
3. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент : підручник. Суми : Університетська книга, 2016. 324 с.
4. Інноваційний менеджмент: навч. посіб./ Н. М. Буняк, А. Ю. Горбовий, Л. Г. Ліпич, О. М. Степанюк/ за редакцією д.е.н., проф. Л. Г. Ліпич. – Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. 240 с.
5. Скрипко Т. О. Інноваційний менеджмент: підручник. К. : Знання, 2011. 423 с.
6. Трансфер технологій: форми і методи ефективного здійснення / М. А. Йохна, П. Г. Іжевський, В. В. Стадник. – Хмельницький: ХНУ, 2007. 164 с.

Додаткова

7. Грабар І. Г. Економіка та менеджмент інноваційної діяльності. Навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури. 2009. 308 с.
8. Закон України «Про інноваційну діяльність». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=40-15>.

9. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>

10. Захарченко В. І., Корсікова Н. М., Меркулов М. М. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури. 2012. 448 с.

11. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком : навчальний посібник. Суми: ВТД «Університетська книга». 2015. 324 с.

12. Краснокутська Н. В. Інноваційний менеджмент: навч. посібник. К.: КНЕУ. 2013. 504 с.

13. Школа І. М., Бутирська І.В. Інноваційний менеджмент: навчальний посібник. Чернівці: Книги – XXI, 2010. – 312 с.